

ПРЕС КЛИПИНГ

25. новембар 2019.

Пашалић: Ове године у породичном насиљу убијено 28 жена, потребна боља заштита (стр.2)

Бившим радницима Коштане држава нуди социјалну помоћ уместо заосталих плата (стр.2)

Послодавци: Ако се продавнице затворе недељом, одлука мора да важи за све (стр.3)

Држава их води као запослене, а немају право на превоз о трошку послодаваца (стр.4)

КАКО ЗАДРЖАТИ МЛАДЕ У СРБИЈИ "Блиц панел": Шта можемо да урадимо да се спречи иселјавање 60.000 људи годишње (стр.5)

Пашалић: Ове године у породичном насиљу убијено 28 жена, потребна боља заштита

Пише: Бета

Заштитник грађана Зоран Пашалић упозорио је поводом 25. новембра, Међународног дана борбе против насиља над женама, да је само у току ове године, извршено 28 случајева фемицида.

Пашалић је подсетио на важност усвајања Националне стратегије за спречавање и сузбијање насиља у породици и партнерским односима.

Пашалић је рекао да посебна пажња треба да буде посвећена спречавању и заштити од родно заснованог насиља жена на селу, жена са инвалидитетом и Ромкиња, као и развоју услуга у заједници, како би се женама жртвама насиља пружили сви видови подршке за пријављивање насиља.

Додао је да велики проблем представља то што жене жртве насиља најчешће нису у могућности да са својом децом напусте насилника, јер финансијски нису обезбеђене.

Он је нагласио да до данас, на жалост, није нашао слуша код надлежних органа за покретање иницијативе „Учинимо насиље видљивим“, помоћу које би се обезбедили квалитетни медицински докази, који могу бити искоришћени на суду против насилника.

У највећем броју случајева надлежни органи не сарађују на адекватан начин када је реч о кажњавању насилника, а једино системски и правовремени поступак ће спречити насилнике да делују, указао је Пашалић у саопштењу.

Заштитник грађана је додао да се број стручних радника у центрима за социјални рад мора прилагодити броју корисника, а посебно броју случајева насиља и случајева у области заштите деце, што је кључни предуслов за ефикасну борбу против насиља према женама.

Бившим радницима Коштане држава нуди социјалну помоћ уместо заосталих плата

Аутор: [Милан Стојановић](#)

Иако имају извршне судске пресуде о неисплаћеним зарадама од пре 16 година, док су радили у фабрици обуће Коштана из Врања, бившим радницима овог угашеног предузећа нуди се социјална помоћ уместо зарађених плата. У питању је скоро две хиљаде поверилаца, који тврде да држава поново хоће да их превари.

Председник Иницијативног одбора бивших радника Коштане недавно је био на састанку у Центру за социјални рад, а екипи Н1 је забрањен приступ.

Најпре је директорка Центра за социјални рад у Врању Драгана Арсић забранила снимање састанка, али је обећала да може да изјаву. Кроз десетак минута се предомислила и видно изнервирана поручила: "Молим Вас, немојте да снимате!". Директорка је потом послала

обезбеђење са обавештењем да је одустала од изјаве за Н1, а онда поново позвала некадашње обућаре на разговор, који се питају зашто су овде уопште и позвани.

"Ми нисмо социјални случајеви. Ми тражимо наше законом загарантоване плате које смо својим радом стекли пре 16 година!", истиче Нада Цветковић, сада пензионерка, а некада бивша радница Коштане.

Она је међу близу две хиљаде бивших радника врањске фабрике обуће којима се дугује, а једна је од око 300 њих који су на списку предатом свим инстанцама, додаје њен некадашњи колега Слађан Ристић који 16 година води ову битку.

"Извршне пресуде су од 2003. године, када је фабрика престала са радом. Међународни судски вештак је израчунао од 250.000 до 300.000 динара да је појединачни дуг по раднику са каматом", каже Ристић, који је и председник Иницијативног одбора бивших радника Коштане. Али им се сада нуди по 40.000 динара социјалне помоћи, и то само онима који испуњавају строге услове за исту. Зато сматрају да су изневерени.

"Не желим да се новац који сам ја обезбедио, а председник Александар Вучић послао, да се дели преко социјалне карте", поручује Ристић.

А са председником је, каже, разговарао недавно у Врању о нечем другом. На састанку им је, тврди, директорка Центра казала да је стигао новац, али само за социјално угрожене Врањанце и бивше раднике Коштане.

"Не знам из ког разлога је новац стигао у Центар за социјални рад. Није питање коме се љутимо, већ коме да се не љутимо", каже Ристић.

Највише су, ипак, љути на функционера напредњака и народног посланика из овог града Славишу Булатовића, чију смену захтевају и петицијом.

"Осећамо се јадно, бедно, да нас нико не гледа. Као да не постојимо", каже Нада Цветковић. Али ће борбу наставити, ускоро и испред Скупштине и Владе Србије.

Послодавци: Ако се продавнице затворе недељом, одлука мора да важи за све

Аутор: [Маја Ђурић](#)

За све који раде у продавницама, шопинг центрима или трговинским ланцима недеља је највероватније радни дан. Међутим, то би могло ускоро да се промени... Синдикати апелују да би Влада, по угледу на Црну Гору и друге европске земље, требало да забрани рад недељом, а у тој идеји имају и подршку Поверенице за заштиту равноправности, Бранкице Јанковић. Иако из ресорног Министарства трговине још нема јасног сигнала да ли се такав предлог разматра, послодавци тврде да нису против укидања рада недељом и празником, само ако то важи за све. За већину трговаца који раде у тржним центрима и малопродајним објектима у Србији између било ког дана током радне седмице и викенда нема никакве разлике. Нема разлике ни празницима, јер и празнике као и недеље око 200.000 запослених у сектору трговине проводе радно.

Апел да се Србија смести у ред земаља које су забраниле рад недељом и празником, Влади је упутила Асоцијација слободних и независних синдиката, где за Н1 кажу да би таква одлука поправила квалитет живота људи који раде у трговинама.

"Сигурно не би дошло до пада профита или барем не у некој већој мери. Са друге стране један од аргумената који се помиње је да би дошло до пада зарада запослених у трговини. То је такође нешто што не пије воду из простог разлога што су зараде у трговини изузетно мале, оне се крећу негде око 35.000 динара, од првог јануара незнатно су веће од минималних зарада", каже Ранка Савић из Асоцијације слободних и независних синдиката.

Профит. Да ли је то једина реч којом се воде послодавци? У Унији послодаваца Србије кажу да су мишљења у њиховим редовима подељена, али да уколико се у државном врху размишља о

доношењу такве одлуке - забрана рада недељом и празником треба да важи за све. Без изузетка. Једино тако, наводе, то неће значајније утицати на зараду.

"Неки од њих су за, неки су против, али колико ми је познато - оне ствари због који су поједини послодавци за увођење нерадне недеље, углавном се односе на то да имају проблем да запосле некога из разлога што људи избегавају да иду на таква радна места где се ради празником, недељом и слично. А кажу и да је све мање људи који се јављају да би се запошљавали као трговци", објашњава Небојша Атанацковић из Уније послодаваца Србије.

У једном од највећих трговинских ланаца у Србији, немачкој компанији Лидл, за Н1 наводе да је радно време њихових продавница прилагођено интересовању и навикама потрошача.

О навикама купаца брину и у ресорном министарству, али наводе да су спремни да са синдикалцима и послодавцима воде отворене разговоре.

"Мислимо да би то требало препустити тржишту. Трговци самостално одређују радно време. У трговинама и тржним центрима највећи промет је управо викендом. Потрошачи би сигурно били незадовољни, јер су навикли да тада иду у куповину, а током радне седмице често немају ни времена. Поједини трговци су због тога прилагодили пословање и не раде понедељком", рекао је за Вечерње новости Жељко Ракић, начелник одељења за трговину и развој конкуренције Министарства трговине.

Док из света стижу вести да су водеће глобалне компаније, попут Мајкрософта радну недељу са пет скратиле на четири радна дана, рад недељом је у многим земљама Европске уније одавно забрањен. Куповину недељом нећете моћи да обавите у Француској, Немачкој, Аустрији, Пољској, Словенији. Од недавно ни у Црној Гори.

Држава их води као запослене, а немају право на превоз о трошку послодаваца

Аутор:радник.рс

Послодавац, према Закону о раду, није дужан да радницима који раде по уговору о привременим и повременим пословима надокнади трошкове превоза за долазак и одлазак са рада јер се по том закону они не сматрају запосленим код послодавца.

Са друге стране, Национална служба за запошљавање (НСЗ) раднике на привременим и повременим пословима не сматра незапосленим, те ови радници не могу да остваре ни право на повлашћену цену превоза за незапослене.

Порталу [Радник.рс](http://радник.рс) анонимно се обратио радник тврдећи да је ангажован по уговору о привременим и повременим пословима у фирми у Београду и да му послодавац не исплаћује накнаду трошкова превоза за долазак и одлазак са рада.

Објашњено му је да послодавац трошкове превоза надокнађује само запосленима, односно радницима који имају уговор о раду.

Будући да није запослен, покушао је да се у Националној служби за запошљавање пријави као незапослен и да по том основу оствари право на нижу цену превозне карте за незапослена лица.

Примера ради, цена месечне карте за јавни превоз у Београду за незапослена лица (за Зону 1) је 1.090 динара, док за запослене цена месечне карте је 2.990 динара (за Зону 1).

Међутим, из НСЗ-а је добио информацију да не може да оствари ово право јер није незапослен.

Право на надокнаду трошкова превоза "у висини цене превозне карте у јавном саобраћају, ако послодавац није обезбедио сопствени превоз", према Закону о раду, има запослени.

Према дефиницији из Закона о раду, запослени је физичко лице које је у радном односу код послодавца, а радни однос "заснива се уговором о раду".

Привремени и повремени послови у Закону о раду спомињу се као "рад ван радног односа" и овај уговор послодавац може да закључи "за обављање послова који су по својој природи такви да не трају дуже од 120 радних дана у календарској години".

С обзиром на то да радници на привременим и повременим пословима нису запослени, они немају права из радног односа, као што је, између осталог, право на боловање, годишњи одмор, накнаду за прековремени рад, накнаду трошкова превоза.

У том смислу, у складу са Законом о раду, послодавац заиста није дужан да надокнађује трошкове превоза раднику ангажованом на привременим и повременим пословима.

Радник.рс упутио је питање НСЗ-у у вези са овим случајем, пре свега, да ли радник ангажован на привременим и повременим пословима може да се пријави као незапослен у Националној служби за запошљавање имајући у виду да, према Закону о раду, није запослен.

У одговору се наводи да се само незапосленим лицима која се воде на евиденцији Националне службе као активни тражиоци запослења може издати уверење о незапослености, а да у складу са Законом о запошљавању и осигурању за случај незапослености, "евиденција о незапосленом престаје да се води ако заснује радни однос или започне осигурање по другом основу".

"Обављање послова по основу уговора о обављању привремених и повремених послова закљученим у складу са законом који уређује радне односе представља један од начина започињања осигурања, те се врши престанак евиденције", пише у одговору.

То значи да се закључивањем уговора о привременим и повременим пословима радник брише са евиденције НСЗ-а без обзира на то што се тај радник није запослио и нема права из радног односа у складу са Законом о раду. На овај начин, радник на привременим и повременим пословима према Закону о раду није запослен, а према Закону о запошљавању и осигурању за случај незапослености није ни незапослен.

КАКО ЗАДРЖАТИ МЛАДЕ У СРБИЈИ "Блиц панел": Шта можемо да урадио да се спречи иселјавање 60.000 људи годишње

Аутор: [Александар Латас](#)

Подаци показују да се из наше земље током године исели од 30.000 до 60.000 људи, просек старости оних који одлазе је око 28 година, од којих је четвртина с високим образовањем. Поставља се питање како их задржати.

Истраживање Министарства просвете, науке и технолошког развоја показало је да једна трећина тестираних студента, од узорка од 11.000, планира да када заврши студије оде и земље. Према подацима Републичког завода за статистику, током 2018. године око 122.000 особа променило је пребивалиште, односно трајно се преселило из једног места у друго. Са друге стране, извештај Светског економског форума показује како је Србија по индикатору "капацитет за задржавање талената" на 134. месту од укупно 137 земаља.

Сви ови подаци поклапају се и са истраживањем Фондације "Фридрих Еберт" из прошле године, које је показало да три четвртине младих у Србији изражава жељу или намеру да емигрира, што Србију ставља на прво место међу земљама у региону, у којима такву жељу има у просеку половина испитаника.

Ова студија закључује да млади као разлог одласка из земље наводе економске разлоге и неизвесну будућност. Као неке конкретне мере државе наведене су могућности за професионално усавршавање кроз програме које би суфинансирала или стипендирала држава, боља доступност високог образовања и усавршавања за младе из социјално угрожених група, заштита равноправности у образовању и раду, више помоћи државе у запослењу и осамостаљивању од примарне породице.

Србија последњих година повлачи јасне потезе у том смеру.

Са убрзаним развојем ИТ индустрије сада и средње школе и основне школе препознале су ову потребу тржишта и отвориле своја врата новој генерацији будућих компјутерских стручњака. Тако данас већ у другом полугодишту ђаци петог и шестог разреда основне школе уче програмирање. Национална служба за запошљавање и Влада последњих година организују и бесплатне преквалификације за програмирање кроз које је прошло већ на хиљаде грађана.

Уведен је и дуални систем образовања у средњим школама, а ускоро ће се то проширити и на факултете. Учење кроз рад осмишљено је са циљем да одговори на потребе привреде и студената, омогући брзо запошљавање младих стручњака и њихов останак у Србији. Регистровано је око 800 компанија које су укључене у дуални систем.

Повећано је и улагање у истраживачке центре, у чему је Србија лидер у региону, док од следеће године компаније које запошљавају младе очекују пореске олакшице. Наиме, од 1. јануара све фирме које запошљавају младе биће ослобођене 70 одсто плаћања дажбина у првој години, у другој 65 одсто, у трећој 60 одсто.

У наредном периоду у пронаталитетну политику биће уложено више од 200 милиона евра. Мајке у Србији убудуће ће за прво дете, уместо садашњих 100.000 динара, добијати од 300.000 до 350.000 динара. Финансијску помоћ за мере популационе политике, у протекле три године добила је 161 општина. За друго дете добијаће се 10.000 месечно, и то 24 месеца, за треће дете 12.000 месечно у току десет година, а за четврто дете за тај период укупна помоћ ће износити 18.000 евра.

Основан је и Координациони тим за праћење токова из области економских миграција, а циљ је довести до отварања нових радних места, креирање бољег пословног амбијента и климе, дигитализација, но поред економског и материјалног момента, из овог новог државног тела закључују да много других питања утичу на квалитет живота и да је потребно да држава покаже грађанима да брине о њима.

Блиц панел

Компанија "Рингиер Ахел Спрингер" и редакција "Блица" организују панел "Повратак младих у земљу" у понедељак, где ће се стручњаци из сфере образовања и привреде осврнути на овај проблем.

Говориће министар посвете, науке и технолошког развоја Младен Шарчевић, Срђан Огњановић, професор Математичке гимназије, који ће се осврнути на помаке учињене у образовању, али и на оно што тек треба да буде побољшано, док ће и представници и стручњаци у привреди дати своје виђење проблематике, а један од њих биће Драган Варагић, бизнис стратег.